ФАРМІРАВАННЕ ЧЫТАЦКАЙ АДУКАВАНАСЦІ ІНТЭРАКТЫЎНЫМІ ГУЛЬНЯМІ

МЯДЗВЕДСКАЯ ІНА МІКАЛАЕЎНА,
настаўнік беларускай мовы і літаратуры
кваліфікацыйнай катэгорыі
«настаўнік-метадыст»,
фіналіст конкурса прафесійнага
майстэрства «Настаўнік года – 2020»,
член клуба «Крыштальны журавель»

Фарміраванне чытацкай адукаванасці

ПРАБЛЕМЫ

Паглыбленне лексічнага запасу вучняў

Стварэнне ўмоў для папулярызацыі беларускай мовы

Фарміраванне спагадлівага, высакароднага чалавека, адукаванага суразмоўцы

Выхаванне сапраўднага грамадзяніна Рэспублікі Беларусь

PowerPoint

Магчымасці праграмы

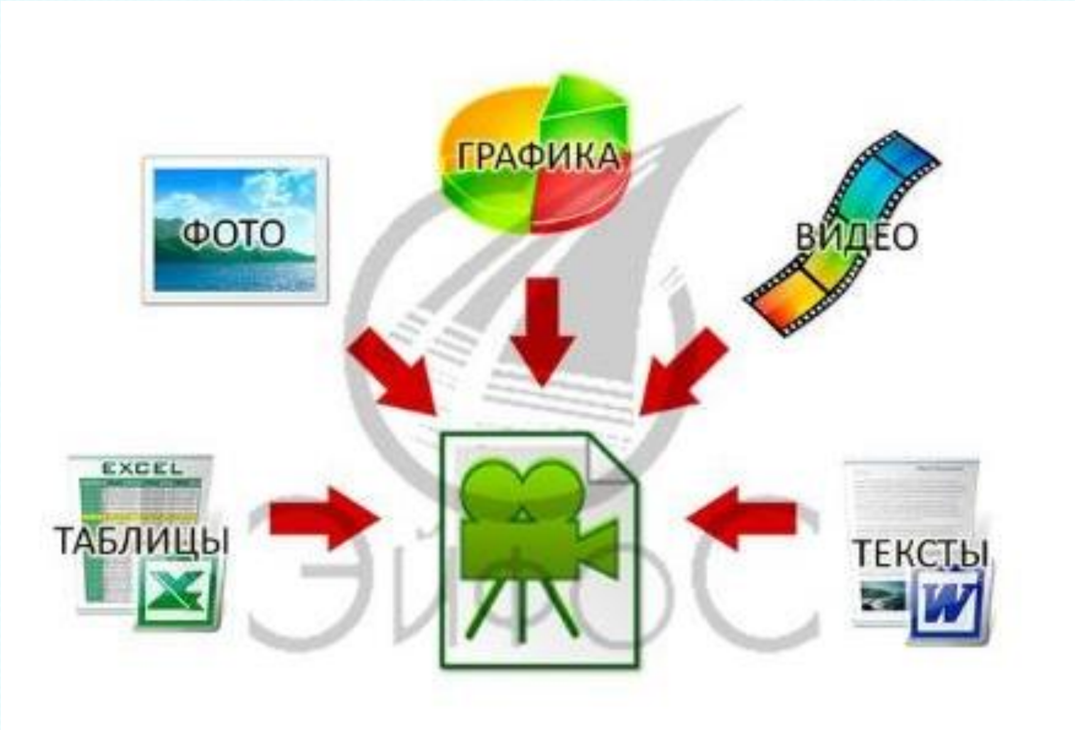

Тэхнічныя патрабаванні

Пры распрацоўцы гульняў былі выкарыстаны праграмныя сродкі Microsoft Word, Microsoft Power Point, Яндекс.Браузер, Paint.

Інтэрактыўныя гульні не прад’яўляюць да сістэмы асаблівых патрабаванняў і могуць функцыяніраваць на любых тыпах персанальных камп’ютараў.

Інтэрактыўныя гульні

Эфектыўнасць (за кароткі прамежак часу можна якасна растлумачыць новую тэму, выявіць узровень ведаў)

Паўтаральнасць (можна выкарыстоўваць не адзін раз)

Універсальнасць (шырокае кола выкарыстання: на розных этапах урока, у розных класах)

Павышэнне **пазнавальнай актыўнасці** праз стварэнне гульнявой сітуацыі

Павышэнне цікавасці да **беларускай культуры**

Комплекс **па адной тэме**: знаёмства, замацаванне, тэст-кантроль

Магчымасць **аўтаматызаванага самакантролю** і больш аб'ектыўная ацэнка ведаў

Не патрабуе спецыяльных камп'ютарных навыкаў ад настаўніка і вучня

СВОЯ
игра
НТВ

Свая гульня

«Твая зямля, твая Радзіма названа, светлая - Беларусь!»

Літаратурная спадчына	10	20	30	40	50
Абрады і традыцыі	10	20	30	40	50
Моўныя залацінкі	10	20	30	40	50
Помнікі гісторыі і культуры	10	20	30	40	50

Літаратурная спадчына

10 балаў

Іван Торба, Ганна Крумкач, Кудзеснік, Карусь Лапаць, Лесавік, Марцін з-за рэчкі…

А пад якім псеўданімам яго вывучаюць на ўроках літаратуры?

Якуб Колас

Літаратурная спадчына

20 балаў

У перадсмяротны час герой дэтэктыўнай аповесці сказаў: *«Прадаў ты свой край, былы пабрацім. Але мы не памром. Мы яшчэ з'явімся да цябе, і да дзяцей тваіх, і да нашчадкаў тваіх, я і маё паляванне».*

Пра якое паляванне ідзе гаворка?

«Дзікае паляванне караля Стаха»

Літаратурная спадчына

30 балаў

Яго пахавалі двойчы: у студзені 1944 года на Кіраваградчыне і ў чэрвені 2003 года ў Мінску. Назавіце яго імя і прозвішча

Васіль Быкаў

Літаратурная спадчына

40 балаў

Моцны ўплыў на фарміраванне асобы будучага пісьменніка зрабіў яго дзед, які прывіў унуку любоў да прыроды, вандраванняў, расказаў легенды пра Крычаўскае паўстанне 1743 – 1744 гг., пра вужыную каралеву, пра лебядзіны скіт, пра горад на дне возера і шмат пра што іншае. Гэтыя апавяданні сталі крыніцай для многіх будучых твораў пісьменніка, а сам дзед – прататыпам героя. Назавіце імя героя і твор, у якім можна яго сустрэць?

Даніла Загорскі-Вежа – «Каласы пад сярпом тваім»

Літаратурная спадчына

50 балаў

Скажы мне, дзядзька, хоць шугала
Агнём Масква, ды каштавала
Французам страт яна.
Былі ж хвіліны баявыя,
Ды, кажуць, не абы-якія!
І помніць нездарма Расія
Пра дзень Барадзіна.

Назавіце імёны аўтара арыгінальнага твора і перакладчыка?

Міхаіл Лермантаў і Аркадзь Куляшоў

Абрады і традыцыі

10 балаў

Глыбока чалавечны і высакародны звычай аказання дапамогі вяскоўцам, якія па розных прычынах не маглі ўправіцца сваімі сіламі, уласнымі намаганнямі называецца…

Талака

Абрады і традыцыі

20 балаў

Будаўніцтва хаты пачыналі толькі пасля Благавешчання. Месца выбіралі наступным чынам: за некалькі дзён да будаўніцтва кідалі на зямлю дубовую кару і прыкладна на чацвёрты дзень падымалі яе. Калі там знаходзілі іх, лічылі, што такое месца найбольш спрыяе для будаўніцтва, а калі пад карой заводзіліся павукі ці звычайныя мурашкі, шукалі другое месца.

Знаходжанне якіх істот спрыла будаўніцтву хаты?

Чарвякоў ці чорных мурашак

Абрады і традыцыі

30 балаў

У гэты дзень на стол засцілалі белы абрус, ставілі на цэнтр стала каравай або хлеб, сыр, боршч, кіслае малако і іншыя стравы, залежнасці ад дастатку сям'і.

Пасля абеду гаспадыня апраналася ў святочнае адзенне, брала з сабою кавалак каравая са стала, соль, сыр, грамнічную свечку і ішла …

Куды ішла жанчына?

Зажынаць жыта

Абрады і традыцыі

40 балаў

Якая традыцыя існавала пры выбары масці кароў?

Колер валасоў у гаспадара

Абрады і традыцыі

50 балаў

Скарач – невялікі ручнік утылітарнага прызначэння, выраблены з невялікага кавалка тканіны і канцоў нітак асновы, якія ў працэсе ткання нельга заткаць. Гэтыя ніткі скручваліся ў вяровачкі, нескладана перапляталіся ў сетку. Скарач ніколі не ткалі асобным вырабам, а адразалі ад гатовага палатна. Гэтым ручнікам выцiралі посуд, рукі.

Якую ролю, акрамя названай, адыгрываў гэты ручнік у сялянскай сям'і?

Выхаваўчую ролю: «на «скорую» руку білі дзяцей»

Моўныя залацінкі

10 балаў

Назавіце па-беларуску ажурна-сеткавы выраб для аздаблення бялізны, сурвэтак, абрусаў, ручнікоў.

Карункі

Моўныя залацінкі

20 балаў

Перакладзіце на беларускую мову слова «дебоширить».

Скандаліць, буяніць

Моўныя залацінкі

30 балаў

Які дзень тыдня ўтварыўся ад старажытнаяўрэйскага «шабаш»?

Субота (‘самавольнае заканчэнне работы’)

Моўныя залацінкі

40 балаў

АтрАмант – устарэлае слова. Якое слова мы выкарыстоўваем замест яго цяпер?

Чарніла

Моўныя залацінкі

50 балаў

Якую фарбу трэба ўзяць, каб намаляваць «жытнічкаў»?

Сінюю, блакітную, фіялетавую

Скарбы гісторыі і культуры

10 балаў

У пачатку 70-х гадоў іх называлі «Лявоны». А як іх завуць цяпер?

Скарбы гісторыі і культуры

20 балаў

Аўтар тэксту Дзяржаўнага гімна Рэспублікі Беларусь Уладзімір Іванавіч Карызна выкарыстаў фрагменты тэксту гімна БССР. Хто быў яго аўтарам?

Міхаіл (Міхась) Клімковіч

Скарбы гісторыі і культуры

30 балаў

Мастаку з Брэста Мікалаю Кузьмічу спатрэбілася 5 год, кіпарыс з Ерусаліма, паўтысячы жамчужын, кроплі крыві Гасподняй і шмат іншага, каб яшчэ раз ажыццявіць задуму…

А чыю задуму?

Лазара Богшы

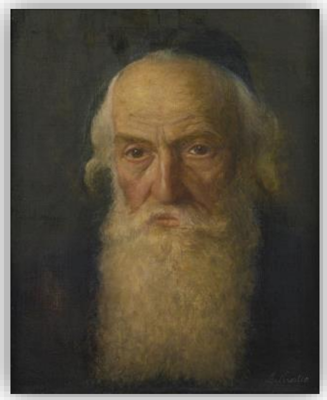

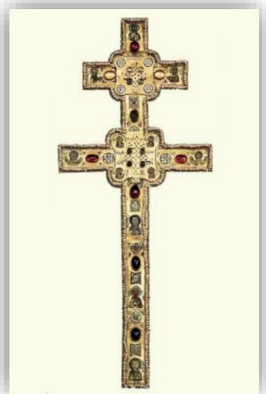

Скарбы гісторыі і культуры

40 балаў

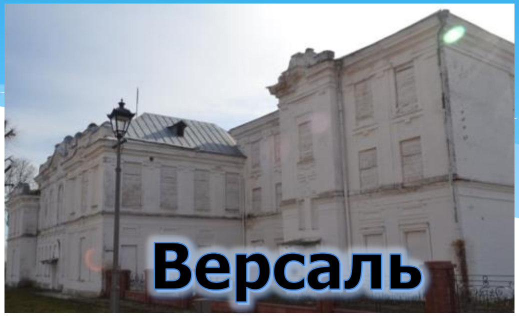

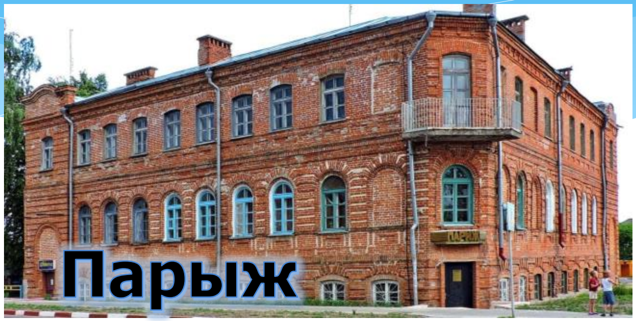

На рацэ ўзбярэжжах
Гарадок далёкі,
Хоць і цесна ў межах,
Марай быў – шырокі.
Ён назваў дасціпна,
Выдумкай багаты,
Можа і нясціпла
Нашы інтэрнаты.
Стаў адзін Парыжам,
А другі – Версалем,
На здзіўленне хіжым
Еўрапейскім далям.

А. Куляшоў

Назавіце раку і горад, на тэрыторыі якога знаходзяцца будынкі Лондан, Версаль і Парыж.

Рака Віхра, горад Мсціслаў

Скарбы гісторыі і культуры

50 балаў

Сакаленне, гаптаванне, рошвы, абкіданне, перавіць, слань – гэтыя старадаўнія віды вышыўкі, у адрозненне ад крыжыка, набора, гладзі, захаваліся ў адзінкавых экзэмплярах. Чаму?

Ажурныя страчавыя швы выконвалі на дробнай сетцы, таму тканіна хутчэй утылізіравалася

На Каляды калядуйце!
Піць і есці не шкадуйце!
Шчадруйце, шаноўныя!
Жывіце год да ста так!
Хай едзе ў вашы дворы
Прыбытак і дастатак!